

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/746/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614205146
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614205146.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, proti odporcovi: G. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XXX/XX, D. P., o zaplatenie 6.220,46 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/145/2014-81 zo dňa 22.8.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu ponecháva nedotknutý vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 4.070,86 eur spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21. 6. 2011 do 12. 2. 2012 vo výške 20,06 eur, s ročným úrokom z omeškania vo výške 9 % zo sumy 4.070,86 eur od 13. 2. 2012 do zaplatenia a vo výroku o trovách prvostupňového konania.

Vo zvyšnej časti rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd čiastočne vyhovel návrhu, ktorým sa navrhovateľ domáhal uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť čiastku 6.220,46 eur spolu so špecifikovaným úrokom z omeškania a to titulom zmluvy o úvere zo dňa 11.1.2007.

Súd I. stupňa vychádzal zo spotrebiteľského charakteru uzavretej úverovej zmluvy, z ktorého dôvodu pristúpil k aplikácii § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a z úradnej moci prihladol na premlčanie uplatneného nároku v časti splátok, ktorých splatnosť nastala pred 5.6.2011, nakoľko navrhovateľ podal návrh na súd dňa 5.6.2014. Za premlčaných preto vyhodnotil 7 splátok za rok 2010 a 5 splátok za rok 2011, t.j. spolu 12 splátok po 78,74 eur. V nadväznosti na to zamietol aj uplatnený úrok z omeškania zo splátok splatných od 21.6.2010 do 21.5.2011, kapitalizovaný celkovou sumou 100,98 eur.

Následne za nespornú, v zmysle zhodných tvrdení účastníkov konania, považoval okolnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru dňa 12.12.2012, pričom konštatoval, že po (tomto) dni zosplatenia navrhovateľovi zmluvné úroky neprislúchajú. Zmluvný úrok ako odplata veriteľovi za poskytnuté peňažné prostriedky totiž prislúcha len za dojednanú dobu poskytnutia úveru. Podľa § 503 Obchodného zákonníka záväzok platiť úrok je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti splatné úroky z tejto splátky. Do vyhlásenia splatnosti má navrhovateľ nárok na zaplatenie 8 splátok (7 za rok 2011 a 1 za rok 2012)

po 78,74 eur, t.j. 692,92 eur. Z 59 splátok úveru nasledujúcich po zosplatnení na istinu pripadá spolu suma 3.440,94 eur.

Celková priznaná suma tak predstavuje istinu 4.070,86 eur a kapitalizovaný úrok z omeškania do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 20,06 eur. Zároveň súd I. stupňa priznal navrhovateľovi úroky z omeškania z priznanej istiny odo dňa nasledujúceho po zosplatnení, t.j. od 13.2.2012 do zaplataenia v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu omeškania. Vo zvyšnej časti súd žalobu navrhovateľa ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol prvostupňový súd s poukazom na § 142 ods. 2 O.s.p. aplikujúc princíp pomeru úspechu vo veci tak, že navrhovateľovi, ktorého čistý úspech predstavuje v spore 29% priznal v tomto rozsahu uplatnené trovy konania titulom zaplataeného súdneho poplatku (108,17 eur z 373 eur) a trovy právneho zastúpenia za špecifikované úkony právnej služby (241,39 eur z 832,39 eur). Za neúčelne vynaložený považoval úkon právnej služby - vyjadrenie zo dňa 30.7.2014, nakoľko navrhovateľ bol povinný splniť si svoju povinnosť tvrdenia už spolu s podaním žaloby na súd.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie, čo do výroku o zamietnutí (časti) návrhu, navrhovateľ a domáhal sa zmeny napadnutého rozhodnutia v podobe vyhovenia návrhu navrhovateľa, alternatívne zrušenia rozsudku a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Namietal nesprávne právne posúdenie veci z dôvodu nesprávnej aplikácie právneho predpisu upravujúceho premlčanie. Nakoľko je dotknutý záväzkový vzťah absolútnym obchodno-záväzkovým vzťahom, považuje za nevyhnutné a to napriek okolnosti, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, aplikovať ustanovenie Obchodného zákonníka týkajúce sa premlčacej doby. Úverová zmluva bola uzavretá 11.1.2007, kedy sa ustanovenia § 52 až 54 OZ vzťahovali len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a iné zmluvy upravené v 8. časti OZ, ako aj zmluvy podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere však bola upravená len v Obchodnom zákonníku. V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 OZ. Zároveň sa novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 OZ nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 1.1.2008. V tejto spojitosti poukázal na rozhodnutia NS SR, resp. Krajského súdu v Banskej Bystrici a Trnave, v zmysle záverov ktorých v prípade zmluvy uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka sa bude na zmluvný vzťah aplikovať režim Obchodného zákonníka aj v časti premlčania jednotlivých nárokov.

Zároveň odvolateľ nesúhlasil s nepriznaním riadneho úroku zo splátok splatných po zosplatnení úveru. Uviedol, že okresný súd s vyhlásením predčasnej splatnosti spojil účinky, ktoré by nastali v prípade ukončenia zmluvy odstúpením v zmysle všeobecných zákonných ustanovení Obchodného zákonníka. Mimoriadna splatnosť splátok však nemá vplyv na nárok navrhovateľa na odplatu v podobe riadne dohodnutých úrokov. Uvedené podľa odvolateľa vyplýva z ustanovenia § 503 ods. 3, § 505 a § 506 Obchodného zákonníka. Aplikovaný postup súdu by v konečnom dôsledku viedol k tomu, že nedodržanie podmienok a riadne nesplácanie prijatého úveru by pre dlžníka predstavoval výhodnejšie postavenie, nakoľko po vyhlásení predčasnej splatnosti z dôvodu neplnenia zmluvných povinností by nemusel splácať riadny úrok, ku ktorého úhrade sa zaviazal.

Odporca zostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. (z tohto titulu nedotknutým ponechal odvolaním nenapadnutý výrok o povinnosti odporcu zaplatiť sumu 4.070,86 eur spolu so špecifikovaným úrokom z omeškania) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolačná námietka o nevyhnutnosti aplikácie Obchodného zákonníka na premlčaciu dobu (jej dĺžku) úplne opomína/prehliada zásadný význam/kontext spotrebiteľskej ochrany a to o splnenie si pozitívneho záväzku Slovenskej republiky z medzinárodnej zmluvy o fungovaní Európskej únie prispievať aktívnou ochranou (slabšieho) spotrebiteľa k vyššej kvalite života ľudí v európskom hospodárskom priestore ako jednej z hlavných politík Európskej únie. Komunitárne normy (vrátane noriem spotrebiteľského práva) sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a musia sa vykladať tak, aby boli naplnené ciele a zmysel ochrany spotrebiteľa ako spoločenskej hodnoty postavenej na roveň hodnôt verejného poriadku.

Za stabilizovaný je v tejto spojitosti potrebné považovať záver aplikačnej praxe, v zmysle ktorého bola ochrana spotrebiteľovi poskytovaná aj v období pred 1.1.2008, a to jednak prostredníctvom generálnej klauzuly - § 53 ods. 1 Obč. zák., ako aj prostredníctvom typovej zmluvy podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Nie je preto podstatné, či predmetná zmluva bola označená ako zmluva o úvere podľa Obchodného zákonníka, rozhodujúcim je, že sa svojim charakterom jednalo o spotrebiteľskú zmluvu, z čoho vyplýva ochrana povinného v celej škále spotrebiteľsko-právnej ochrany.

Zároveň predmetná námietka nekorešponduje tým záverom (prevažujúcim - na rozdiel od odvolateľom citovaných rozhodnutí) rozhodovacej činnosti súdov SR (aktuálne pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo 12/2014 z 21.4.2015), ktoré sa napokon prejavili i v explicitnom znení Občianskeho zákonníka (§ 52 ods. 2 veta posledná OZ) a podľa ktorých je aplikácia Obchodného zákonníka vylúčená v prípade spotrebiteľského sporu. Nadväzne je záver okresného súdu o aplikácii trojročnej premlčacej doby správny.

Vo vzťahu k druhej zásadnej odvolacej námietke krajský súd poznamenáva, že z hľadiska nároku navrhovateľa na úrok z úveru aj po zosplatnení úveru nie je významné, či veriteľ odstúpil od zmluvy alebo „len“ zosplatnil dlžníkovi úver. Zosplatnením úveru, ako už zo samotného pomenovania danej právnej skutočnosti vyplýva, nastáva predčasne splatnosť úveru, dochádza teda k zmene pôvodných podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý. Po zosplatnení úveru sa dlžník, pokiaľ v určenej lehote neuhradí dlh, dostáva do omeškania a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Na tento účinok/následok zosplatnenia nemá žiadny vplyv odvolateľom hypoteticky prezentovaný záver o zvýhodnení dlžníka (z dôvodu, že nemusí platiť úrok), odhliadnuc od okolnosti, že dlžníka zaťažuje povinnosť platiť úrok z omeškania. Výklad prezentovaný odvolateľom by znamenal dvojnásobné úrokové zaťaženie spotrebiteľa. Odvolací súd tu upriamuje pozornosť odvolateľa na závery rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 476/2012, týkajúceho sa skutkovo a právne obdobnej veci. Ústavný súd SR v danej veci odmietol sťažnosť smerujúcu proti záverom všeobecných súdov (identických ako v posudzovanej veci), v zmysle ktorých má veriteľ nárok na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba „do dňa, kedy prehlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania v súlade s ust. § 369 Obchodného zákonníka“. (pozri tiež R 59/1998, z právnej vety ktorého vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť už iba úroky z omeškania). Záverom možno dodať, že žiadne z odvolateľom citovaných ustanovení Obchodného zákonníka (z ktorých by malo vyplývať právo na zmluvné úroky aj po zosplatnení) sa svojou hypotézou netýka okolnosti/situácie mimoriadneho zosplatnenia úveru.

Nakoľko z iných dôvodov nesprávnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa navrhovateľ nenamietal, odvolací súd, súc viazaný nielen rozsahom, ale aj konkrétnymi odvolacími dôvodmi, ktoré odvolateľ vo svojom odvolaní vymedzil v lehote zákonom stanovenej na podanie odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V postupe okresného súdu zároveň neboli zistené ani vady (§ 212 ods. 3 O.s.p.), na ktoré je odvolací súd povinný prihliadať z úradnej moci.

Nadväzne, ako zodpovedajúci zásadám rozhodovania o trovách konania vyhodnotil i závislý (odvolaním osobitne nenapadnutý) výrok o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, preto by bol inak povinný nahradiť odporcovi jeho trovy. Nakoľko si však odporca predmetný procesný nárok neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a vlastne mu ani žiadne trovy v spojení s opravným prostriedkom navrhovateľa nevznikli, odvolací súd o trovách

odvolacieho konania rozhodol súhrnným výrokom tak, že ich náhradu účastníkom (žiadnemu z nich) nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e**